

**ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ**
ΓΕΝΙΚΗ Δ/ΝΣΗ ΤΡΟΦΙΜΩΝ
Δ/ΝΣΗ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ & ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ
ΤΡΟΦΙΜΩΝ
ΠΕΡ/ΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ
ΦΥΤΩΝ, ΠΟΙΟΤΙΚΟΥ ΚΑΙ
ΦΥΤΟΪΓΕΙΟΝΟΜΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ ΒΟΛΟΥ
Ταχ.Δ/νση: Τορούτζια-Νικολαΐδη, 38334 Βόλος
Τηλέφ.: 2421066525-Fax: 2421069545
e-mail: pkpfpfevolou@minagric.gr

Η αλόγιστη χρήση φυτοφαρμάκων :
- βλάπτει την υγεία των καταναλωτών
- επιβαρύνει το περιβάλλον
- αυξάνει το κόστος παραγωγής

Πληροφορίες: Δρ Θ. Μόσχος
Ε. Κουτλούκα

ΕΛΙΑ: 2 / 26.03.2024

Ε Λ Ι Α

ΑΣΘΕΝΕΙΕΣ & ΕΧΘΡΟΙ

Την εποχή αυτή έχει αρχίσει σε όλες τις περιοχές η έκπτυξη της νέα βλάστηση σε μήκος 0,5 – 1 εκ. ανάλογα με το υψόμετρο του ελαιώνα. Μάλιστα, από τις πρώτες ενδείξεις, φαίνεται ότι η ανθοφορία θα πρέπει να είναι γενικότερα ικανοποιητική. Οι καιρικές συνθήκες την περίοδο αυτή (αρχή της άνοιξης) είναι ασταθείς σε πολλές ελαιοκομικές περιοχές με συχνές βροχοπτώσεις, υψηλές υγρασίες και σημαντικές μεταβολές θερμοκρασίας μεταξύ βραδινών και μεσημεριανών ωρών.

ΚΥΚΛΟΚΟΝΙΟ

Ο μύκητας προσβάλλει κυρίως φύλλα και ποδίσκους ανθέων, ανθοταξιών και καρπών.

Στην πάνω επιφάνεια των φύλλων σχηματίζονται κυκλικές τεφροκαστανές κηλίδες με ασαφή όρια και χλωρωτική περιφέρεια. Οι κηλίδες είναι περισσότερο εμφανείς και εξελίσσονται γρήγορα την άνοιξη και αρχές του καλοκαιριού. Σε έντονες προσβολές, φύλλα και ανθοταξίες κιτρινίζουν και πέφτουν, με αποτέλεσμα την μείωση της ικμάδας των δένδρων καθώς και τη δραστική μείωση της παραγωγής.

Η ασθένεια ευνοείται σε υγρές περιοχές, βροχερές περιόδους και δροσερές θερμοκρασίες (6-12⁰ C). Τα μυξοσπόρια του μύκητα βρίσκονται στην επιφάνεια των κηλίδων στα προσβεβλημένα φύλλα καθ'όλη τη διάρκεια του έτους. Για τη διασπορά τους και τη μόλυνση σε μικρές αποστάσεις απαιτείται η ύπαρξη νερού με τη μορφή βροχής 2-3 ημερών ή υψηλής πρωινής υγρασίας αλλά για τη διασπορά τους σε μεγαλύτερες αποστάσεις απαιτείται επιπλέον η βοήθεια του ανέμου.

Όσο οι καιρικές συνθήκες είναι κατάλληλες, οι μολύνσεις του μύκητα μπορούν να συμβούν οποιαδήποτε εποχή του χρόνου, ακόμη και κατά τους θερινούς μήνες, που ο μύκητας υπό ξηρές συνθήκες παραμένει ανενεργός. Ωστόσο, οι πλέον σοβαρές μολύνσεις λαμβάνουν χώρα την άνοιξη και από αυτές προέρχονται οι φθινοπωρινές μολύνσεις.

Η ποικιλία Κονσερβολιά που καλλιεργείται κυρίως στην περιοχή μας, θεωρείται ιδιαίτερα ευαίσθητη στην ασθένεια.

Προσβολή του μύκητα σε φύλλα, ποδίσκους καρπών και καρπούς.

Σε περιοχές όπου η ασθένεια είναι ενδημική και κυρίως μετά από περίοδο συνθηκών υψηλής υγρασίας και παρατεταμένης βροχόπτωσης, συνιστάται ψεκασμός με κατάλληλα και εγκεκριμένα για την καλλιέργεια μυκητοκτόνα, όταν η νέα βλάστηση αποκτήσει μήκος 2-6 εκ. περίπου. Ο ψεκασμός πρέπει να είναι επιμελής και να καλύπτει όλη τη φυλλική επιφάνεια καθώς και τη νέα βλάστηση, ενώ πρέπει να επαναλαμβάνεται μετά από παρατεταμένες συνθήκες βροχής και υγρασίας, δρόσου και ομίχλης.

Γενικά, το σωστό και συστηματικό κλάδεμα των δένδρων διευκολύνει την κίνηση του ανέμου και τη διέλευση της ηλιακής ακτινοβολίας μέσα στον ελαιώνα. Αυτό έχει ως αποτέλεσμα τη σημαντική μείωση του επιπέδου υγρασίας, γεγονός που οδηγεί σε μικρότερη ένταση προσβολής από τον μύκητα.

ΚΑΛΟΚΟΡΙΣ (ΒΡΩΜΟΥΣΑ)

Πρόκειται για πολυφάγο έντομο, τα ενήλικα του οποίου είναι δυνατόν να προσβάλλουν τη νεαρή βλάστηση της ελιάς προκαλώντας οφθαλμόπτωση και ανθόπτωση. Η δράση του εντόμου στην ελιά προσδιορίζεται κατά την περίοδο από τέλος Μαρτίου έως Μάιο. Η εμφάνιση των ακμαίων του εντόμου είναι σποραδική και συχνά ξαφνική, γεγονός που απαιτεί την προσοχή και ετοιμότητα των καλλιεργητών. Πυκνοί πληθυσμοί του εντόμου τρέφονται στην αυτοφυή βλάστηση του ελαιώνα και είναι δυνατό από εκεί να μετοικήσουν και να τραφούν στην τρυφερή βλάστηση της ελιάς.

Κατά την ευαίσθητη περίοδο συστήνεται η παρακολούθηση του πληθυσμού του εντόμου με ελαφρό τσίγκο κλαδίσκων μήκους 60-70 εκ. πάνω σε λευκό φόντο (χαρτί, ύφασμα κλπ). Το όριο χημικής επέμβασης με ένα κατάλληλο και εγκεκριμένο εντομοκτόνο είναι 4-6 ακμαία του εντόμου ανά κλαδίσκο και εφόσον το ποσοστό καρποφορίας είναι χαμηλό.

Για τη μείωση του κινδύνου μετακίνησης πληθυσμού του εντόμου στην τρυφερή βλάστηση της ελιάς συστήνεται η διατήρηση της αυτοφυούς βλάστησης (φυτών ξενιστών) στους ελαιώνες μέχρι την έναρξη της άνθησης.

Ακμαίο βρωμούσας. Πηγή: <https://www.gemlikzeytini.net/en/calocoris-trivialis.htm>

ΣΚΩΛΙΚΟΜΟΡΦΑ ΑΚΑΡΕΑ (ERIOPHYIDAE)

Εδώ και αρκετά χρόνια παρατηρούνται σε ελαιώνες προσβολές της νεαρής βλάστησης από σκωλικόμορφα ακάρεα. Οι προσβολές προκαλούν εξασθένηση των δένδρων που σε σοβαρές περιπτώσεις είναι δυνατό να προκαλέσουν φυλλόπτωση, ανθόρροια και καρπόπτωση. Η προσβολή γίνεται εμφανής στα ώριμα φύλλα υπό μορφή υπόφαιων ανάγλυφων κηλιδώσεων στην κάτω επιφάνεια.

Για την καταπολέμηση των ακάρεων αυτών συστήνεται ψεκασμός με ένα κατάλληλο και εγκεκριμένο φυτοπροστατευτικό σκεύασμα, όταν η νέα βλάστηση φθάσει περί τα 6-8 εκατοστά.

Σημειώνεται ότι μία τέτοια επέμβαση καταπολεμά ταυτόχρονα τις προνύμφες κοκκοειδών και άλλων ομοπτέρων εντόμων που δραστηριοποιούνται αυτή την εποχή.

Ισχυρή προσβολή φυλλώματος από σκωλικόμορφα ακάρεα.

Πηγή: https://www.inia.vpt/images/INIAV/organica/Unidades_Investigacao

ΠΡΟΣΟΧΗ:

Να αποφεύγονται ψεκασμοί με μελισσοτοξικά φυτοπροστατευτικά προϊόντα κατά τη διάρκεια της άνθησης και όπου αυτό είναι αναγκαίο να γίνονται κατά τις απογευματινές ώρες.

Σε κάθε περίπτωση να τηρούνται αυστηρά οι οδηγίες χρήσης των φυτοπροστατευτικών προϊόντων για την αναλογία χρήσης, την συνδυαστικότητα, τον κίνδυνο φυτοτοξικότητας, το διάστημα μεταξύ τελευταίας επέμβασης και συγκομιδής και τα μέτρα προστασίας για την αποφυγή δηλητηρίασης.

Οι εικόνες που δίνονται και παρουσιάζουν συμπτώματα προσβολής ασθενειών και εχθρών είναι απλώς ενδεικτικές και σκοπό έχουν την καλλίτερη κατανόηση των φυτοπαθολογικών προβλημάτων από τους καλλιεργητές. Σε καμία περίπτωση δεν αποτελούν εργαλείο διάγνωσης από μέρους των παραγωγών. Για θέματα διάγνωσης πάσης φύσεως προσβολών των φυτών, οι καλλιεργητές σε κάθε περίπτωση θα πρέπει να απευθύνονται άμεσα σε εξειδικευμένους γεωπόνους.

Όλα τα δελτία μας υπάρχουν στην ιστοσελίδα του Υπουργείου Αγρ. Ανάπτυξης & Τροφίμων στο διαδίκτυο www.minagric.gr.

Ο Αναπληρωτής Προϊστάμενος Τμήματος

Δρ Θεόδωρος Μόσχος